

วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา

Confirm Factor Analysis of the Desirable Characteristics of University Graduates

ปัญญา ชูช่วย¹

Punja Chuchuay¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา 2) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานประกอบการที่รับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2555 เข้าทำงาน จำนวน 567 คนใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิตามประเภทของสถานประกอบการ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่ผู้จัดสร้างขึ้น สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้องค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าไคสแควร์ เท่ากับ 816.08 ค่าอัตราสระ เท่ากับ 172 ค่า p-value เท่ากับ .0738 ดัชนีวัดความกลมกลืน เท่ากับ .98 ค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .03 และค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .007 โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักในเกณฑ์ที่ดีเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือองค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าน้ำหนักเท่ากับ .98 รองลงมาเป็นด้านสติปัญญาเท่ากับ .95 ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเท่ากับ .89 ด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม เท่ากับ .86 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานเท่ากับ .82 และด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำเท่ากับ .82 ตามลำดับ 2) การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาภาพรวมและแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.84 โดยด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.01 รองลงมาด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำเท่ากับ 3.90 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานเท่ากับ 3.82 ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเท่ากับ 3.80 ด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่ากับ 3.76 และด้านความสามารถทางสติปัญญาเท่ากับ 3.73 ตามลำดับทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่บัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีในการทำงานต่อไป

คำสำคัญ : คุณลักษณะ, พึงประสงค์, บัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา

¹ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ General of Educational Faculty of Liberal Arts and Educational, Hatyai University, Thailand.

Abstract

This research investigated the components of the desirable characteristics of higher education graduates. It aimed to (1) analyze the confirmatory factor in the desirable characteristics of higher education graduates, and (2) to study the desirable characteristics of higher education graduates. The samples were 567 executives of the establishments which employed the graduates who graduated in 2012 and was conducted by the stratified random sampling on types of businesses. A set of questionnaires designed by the researcher was used to obtain the data. The statistics used to analyze the data were correlation, mean, and standard deviation. The research revealed the following results. (1) The model analysis of the confirmatory factor of the desirable characteristics of higher education graduates of six components was in accordance with the empirical data, having the Chi-Square at (χ^2) = 816.08, df=172, p-value = .0738, GFI = .98, SRMR = .03, and RMSE = .007. The desirable characteristics of higher education graduates on six components were found from the highest value as morals and ethics at .98, intelligence at .95, communicative skills and using technology at .89, responsibilities and being teamwork at .86, work competency at .82, and personalities and leadership at .82 respectively. (2) The study of the desirable characteristics of higher education graduates for both overall picture and each separate part made up the mean at a high level at 3.84. The responsibilities and teamwork rated the mean at the highest level at 4.01, followed by personalities and leadership at 3.90, work competency at 3.82, communicative skills and using technology at 3.80, morals and ethics at 3.76, and intelligence at 3.73 respectively. Hence, the higher education institutions and related units should focus on the learning and teaching activities which emphasized intelligent development and promoted morals and ethics for graduates as to have desirable knowledge and abilities and abide by morals and ethics for working onwards.

Keywords: Characteristics, Desirable, Graduates, Universities

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิต โดยต้องผลิตคนที่มีคุณภาพเจริญงอกงามด้วยภูมิแห่งปัญญา มีทักษะ คุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) การจัดการศึกษาของสถาบัน

การศึกษาทุกแห่งได้ดำเนินงานด้านการศึกษาโดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันสำคัญที่บัณฑิตพึงมีในการก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งบัณฑิตที่เป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษานั้นนอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการเรียนวิชาการและวิชาชีพแล้ว บัณฑิตต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำคัญ

ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตโดยคุณลักษณะของบัณฑิตนั้นอาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะตามสาขาวิชาซึ่งของบัณฑิตแต่ละสถาบันนี้สำเร็จการศึกษา แต่บัณฑิตทุกคนต้องมีคุณลักษณะทั่วไปที่สถาบันประกอบการต้องการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการบริหารจัดการ การเป็นผู้ฝ่ายนำเรียน การก้าวทันวิทยาการใหม่ๆ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) นอกจากนี้ทิศนา แรมมณี (2553) กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นสิ่งสำคัญเป็นตัวที่บ่งชี้ถึงความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ความมีภาวะผู้นำ ความสามารถในการใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ การแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ ได้ และเป็นบุคคลที่มีความใฝ่รู้ มีความทันสมัย มีคุณธรรมความรับผิดชอบต่อวิชาการ วิชาชีพ และสังคมโดยสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง มีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแต่ละสถาบันแตกต่างกันออกไป มหาวิทยาลัยทักษิณ (2547: 26-27) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่ปฏิบัติงานภายใต้สถานประกอบการ ไว้เป็น 3 องค์ประกอบคือ 1) ความรู้ ความสามารถ ในวิชาการ/วิชาชีพ 2) คุณธรรม จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ 3) ความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ วิชาชีพ และมหาวิทยาลัยส่งขานครินทร์ (2554) ได้กำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 6 องค์ประกอบคือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านจรรยาบรรณ 4) ทักษะทางปัญญา 5) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 6) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีซึ่งการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของแต่ละสถาบันแตกต่างกัน การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์นับเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งทั้งนี้เพื่อให้สถาบันการศึกษาต่างๆ ทราบข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์

อันสำคัญที่ต้องตามความต้องการของผู้ประกอบการและตลาดแรงงานมากขึ้นเพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และสามารถทำงานได้อย่างมีความสุขนอกจากนี้การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้น เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพที่สำคัญของบัณฑิตในการประเมินคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสถาบันการศึกษาและนักวิจัยหลายท่าน ได้แก่ Donald and Other (2012) Maryville University (2013) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2554) ทิศนา แรมมณี (2553) กรรมrat เจริญผล (2551) เสาร์นี ใจรักษ์ (2551) สายฝน บุชา (2550) มหาวิทยาลัยทักษิณ (2547) พศิน แตงจางและคณะ (2545) เอกชัยเหลาอิสระยุก (2547) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตได้แตกต่างกัน โดยมีองค์ประกอบที่หลักหลาย ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าทำงานในสถานประกอบการต่างๆ ตามทัศนะคิดของผู้ใช้บัณฑิตและผู้บริหารสถานประกอบการ เพื่อใช้ประเด็นคำถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตโดยในการศึกษางานวิจัยมีนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) องค์ประกอบด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) องค์ประกอบด้านความสามารถทางสติปัญญา 4) องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม 5) องค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี 6) องค์ประกอบด้านบุคคลิกภาพและภาวะผู้นำจาก การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาต่อไปว่าองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์ประกอบของ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานประกอบการต้องการ โดยทำการตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบที่ได้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และการวิเคราะห์คุณภาพตัวชี้วัดที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเหล่านั้น ว่าตัวชี้วัดแต่ละตัวเป็นตัวชี้วัดที่ดีสามารถวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ จึงทำการตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัด โดยการทดสอบโดยการวัดของตัวบ่งชี้ของตัวประกอบด้วยวิธีการเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบค่าน้ำหนักของตัวชี้วัดทั้ง 6 องค์ประกอบว่าค่าน้ำหนักตัวชี้วัดและค่าน้ำหนักขององค์ประกอบใดที่มีความสำคัญเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด อีกทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาออกจากนี้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตบัณฑิต เช่น ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และตัวนักศึกษาเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพเพื่อไปช่วยในการพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา

2) การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์สถาบันอุดมศึกษาจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจ ผู้บริหารสถานประกอบหัวหน้างานและการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบดังนั้นองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่ดีที่สามารถวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาได้

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการหรือแผนกบุคคล/ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ของหน่วยงานและสถานประกอบการที่รับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จากสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เข้าทำงานในสถานประกอบการ จำนวน 18,654 คน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันควรใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 คน (สมบัติ ท้ายเรือทอง, 2552) เพื่อให้การวิจัยมีความน่าเชื่อถือผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 567 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประเภทของสถานประกอบการที่รับบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเข้าทำงาน

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยเชิญผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 30 คนโดยการสุ่มจากสถานประกอบการขนาดเล็กขนาดกลางขนาดใหญ่ ขนาดละ 5 คน จำแนกตามประเภทของ

สถานประกอบการของรัฐบาลและเอกชนจำนวนที่ทำกัน เข้าร่วมบริการหารือและเสนอแนะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ที่สถานประกอบการต้องการให้ครอบคลุมกับคุณลักษณะของบัณฑิตและจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยข้อคำถามที่สร้างขึ้นได้ผ่านการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามจากผู้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม ตั้งแต่ .60-1.00 จากนั้นนำข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับแก้และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานประกอบการและหัวหน้างาน จำนวน 35 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อ โดยข้อคำถามที่ได้มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .365-.904 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบัค (Cronbach Alpha Coefficient) รายด้านและภาพรวมทั้งฉบับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .894 ข้อคำถามที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 55 ข้อ และนำข้อคำถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตอุดมศึกษา ซึ่งเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามนั้นมากที่สุด

4 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามนั้นมาก

3 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามนั้นปานกลาง

2 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามนั้นน้อย

1 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามนั้นน้อยที่สุด

การแปลผลคุณลักษณะของบัณฑิตมีดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือการวิจัยจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดสังขละการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถานบันอุดมศึกษา และนำสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้นไปมาใช้ในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริหารสถานประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 35 คน และนำมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .365-904 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .89

4. ปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินเก็บข้อมูลด้วยตัวเองในพื้นที่อำเภอ

หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และการส่งแบบสำรวจทางไปรษณีย์ไปยังสถานประกอบการที่ไม่อยู่ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาโดยใช้ระยะเวลาในการจัดเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2556 ถึง วันที่ 15 มกราคม 2557

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลตามโครงสร้างของข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบันทึกสถาบันอุดมศึกษาด้วยการทดสอบความสอดคล้องโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์ผลการวิจัยพบว่า โมเดลของค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้อง กลมกลืนกัน โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 816.08 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 172 ค่าระดับนัยสำคัญ .0738 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน เท่ากับ .98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ เท่ากับ .97 ค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ เท่ากับ .03 และค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ .007 รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 1

2. สถิติเชิงพรรณนาใช้สำหรับการวิเคราะห์คุณลักษณะของบันทึกที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

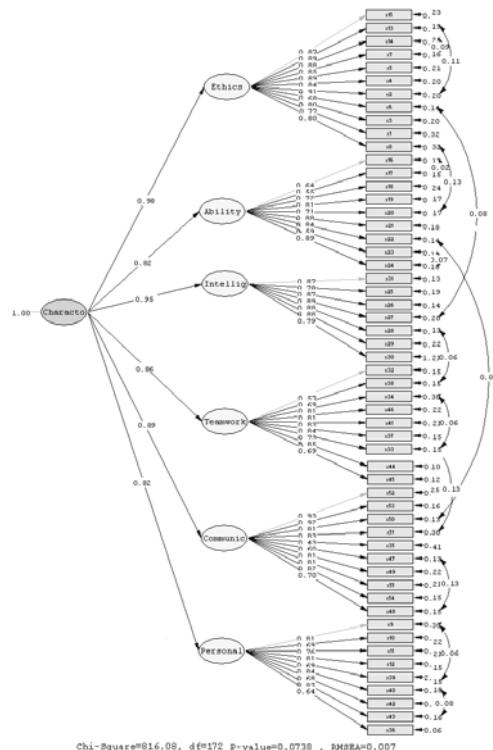
ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ของค์ประกอบเชิงยืนยัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบันทึกสถาบันอุดมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบ

การเมืองนี้

1. การวิเคราะห์ของค์ประกอบเชิงยืนยัน

1.1 การยืนยันของค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบันทึกสถาบันอุดมศึกษาด้วยการทดสอบความสอดคล้องโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์ผลการวิจัยพบว่า โมเดลของค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้อง กลมกลืนกัน โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 816.08 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 172 ค่าระดับนัยสำคัญ .0738 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน เท่ากับ .98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ เท่ากับ .97 ค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ เท่ากับ .03 และค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ .007 รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 1

ภาพประกอบ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบันทึกในสถาบันอุดมศึกษา

1.2 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาตามทัศนของผู้บริหารสถานประกอบการประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 55 ตัวแปร ทุกตัวแปรมีค่าเป็นนากระยะมีหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .43 ถึง .93 ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ถือได้ว่าตัวแปรทั้งหมดเป็นตัวแปรที่สำคัญของคุณลักษณะของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาตามทัศนของผู้ประกอบการ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบมีค่าระหว่าง .42 ถึง .87 (มีค่าความแปรปรวนรวมของตัวแปรร้อยละ 42-87) รายละเอียดแสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
คุณธรรมจริยธรรม		
ความเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้ร่วมงาน	.87	.83
การมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน	.89	.86
ความยั่งยืน อดทน อดกลั้นและตั้งใจทำงาน	.88	.71
การประพฤติดอยู่ในศีลธรรมอันดี	.85	.67
ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	.89	.73
ความมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	.84	.71
การทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	.91	.76
ความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	.68	.74
ความประหยัดในการใช้ทรัพยากรขององค์กร	.80	.67
การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานและการนัดหมาย	.77	.69
การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรอย่างเคร่งครัด	.80	.63

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
ความสามารถในการปฏิบัติงาน		
ความสามารถในการจัดระบบงาน	.64	.49
ความสามารถการดำเนินงาน	.55	.47
ตามเวลาที่กำหนด		
ความรู้ความสามารถในสาระเชิงวิชาการทั่วไป	.72	.58
ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ/สาขาวิชาที่สำเร็จอย่างกว้างขวาง	.81	.67
ความรอบรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ	.71	.50
ความรู้รอบตัวเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน	.88	.78
ความใส่รู้และทักษะในการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	.59	.47
ความสามารถและความรวดเร็วในการเรียนรู้งาน	.89	.80
ด้านสติปัญญา		
การพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในแต่ละสถานการณ์	.87	.74
ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน	.78	.63
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	.87	.78
ความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน	.89	.77
มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์	.88	.78
ความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวคิด ทฤษฎีในการประกอบวิชาชีพ	.88	.77
นำความรู้ทางสาขาวิชาชีพไปใช้ในการประยุกต์ใช้กับงาน	.79	.78

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
ความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม		
ความสามารถในการวางแผน	.57	.53
การปฏิบัติงาน		
ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	.69	.54
ความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ	.81	.76
ตามกำหนด		
การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อ	.81	.56
นำความรู้มาใช้ในการพัฒนางาน		
ความสามารถในการปฏิบัติงาน	.83	.73
ร่วมกับผู้อื่น		
การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมในองค์กร	.84	.59
ความสามารถในการทำงานอย่างมีระบบ	.73	.63
มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	.85	.61
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้บรรลุถูกต้องประสิทธิภาพ	.69	.52
ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี		
การใช้ทักษะการสื่อสารเหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ	.93	.45
ความสามารถในการวิเคราะห์งาน/แผนงานที่ได้รับมอบหมาย	.92	.62
ทักษะทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่นและอื่นๆ	.81	.56
ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	.83	.68
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย	.43	.42
ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย	.60	.57
ทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทย (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	.81	.70

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
ความสามารถในการสื่อสารให้ผู้ร่วมงานเข้าใจตรงกัน	.81	.67
ความสามารถในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	.82	.82
ความสามารถในการเสนอข้อมูลหรือผลงานหรือแนวคิดใหม่ ๆ	.70	.87
บุคลิกภาพและภาวะผู้นำ		
การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับบุคคลอื่นในองค์กร	.81	.71
ให้ความเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้ร่วมงาน	.69	.58
สุภาพอ่อนโยนและมีสัมมาคาระ	.76	.65
การรู้สึกซึ้ง รู้ภัย ยอมรับความผิดพลาดและหาแนวทางแก้ไข	.81	.68
การมีมนุษยสัมพันธ์ดี	.69	.71
บุคลิกเหมาะสมกับตำแหน่งงาน	.84	.65
ความเชื่อมั่นในตนเอง	.68	.61
การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	.83	.63
ความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดี	.64	.52

1.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 องค์ประกอบมีค่าหนักองค์ประกอบระหว่าง .82-.98 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ องค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรมรองลงมาเป็นด้านสติปัญญาด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม และด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำรายละเอียดแสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
คุณธรรมจริยธรรม	.98	.92
ความสามารถในการปฏิบัติงาน	.82	.79
ด้านสติปัญญา	.95	.85
ความรับผิดชอบและการทำงาน	.86	.78
เป็นทีม		
ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	.89	.87
บุคลิกภาพและภาวะผู้นำ	.82	.75

2. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำด้านความสามารถในการปฏิบูรณ์ติดงาน ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านความสามารถทางสติปัญญาตามลำดับรายละเอียดแสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต
สถาบันอุดมศึกษาภาครวมและรายด้าน

องค์ประกอบ	X	S.D.	ระดับ
คุณธรรมจริยธรรม	3.76	0.54	มาก
ความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.82	0.55	มาก
ความสามารถทางสติปัญญา	3.73	0.72	มาก
ความรับผิดชอบและการทำงาน	4.01	0.59	มาก
เป็นที่มี			
ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	3.80	0.59	มาก
บุคลิกภาพและภาวะผู้นำ	3.90	0.63	มาก
ภาพรวม	3.84	0.56	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบคุณธรรมจริยธรรมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านสติปัญญาองค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมองค์ประกอบด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้องค์ประกอบที่ได้จากวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทั้ง 6 องค์ประกอบ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในสถาบันการศึกษาที่บัณฑิตพึงมีและเป็นคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ สอดคล้องกับสายฝัน บุชาและคณะ (2550: 8) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมของบุคคล ที่แสดงออกมาก่อนประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ คือ
    - 1) ด้านบุคลิกภาพมีความสุขุมรอบคอบ มีกิริยาท่าทางว่าใจสุภาพอ่อนโยนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้ที่มีความเป็นกันเองกับผู้ปฏิบัติงานทุกคนโดยไม่แบ่งสายงานชอบช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ปฏิบัติงานทั้งในเรื่องงานและส่วนตัว ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี 3) ด้านความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ทางวิชาการวิชาชีพของตนและวิชาชีพต่างๆ อย่างกว้างขวาง เป็นผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา มีผลงานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถทัดเทียมกับผู้อื่น 4) ด้านทักษะคิดต่อวิชาชีพ เป็นผู้มีความภูมิใจในวิชาชีพ และการใช้ภาษา 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่ปฏิบัติและยึดหลักการและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและสังคม มีความอดทน อุตสาหะและขยันหมั่นเพียรเป็นคนมีเหตุผล เอาใจเขม่าใส่ใจเราและรักษาภาระในสถาบันการณ์ต่างๆ 6) ด้านความรู้สึกทางเศรษฐกิจในสถานการณ์ต่างๆ

ความเข้าใจทางระเบียบวัฒนธรรม เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม และสมรรถภาพด้าน อื่นๆ ที่มนุษย์ได้จากการเป็นสมาชิกของสังคมซึ่ง ไม่ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา (2552) ที่กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญ ของคุณลักษณะของบัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติประกอบด้วยคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ด้านทักษะทางปัญญาด้านทักษะความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมราช (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ บัณฑิต มี 7 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความรอบรู้และประสบการณ์ ด้านคิดเป็นแก่ปัญหา ได้มีความรับผิดชอบ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้าน ความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี อย่างเหมาะสม ด้านทักษะการศึกษาทางไกลและ การค้นคว้าด้วยตนเอง

2. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ สถาบันอุดมศึกษาภาพรวมทุกองค์ประกอบอยู่ใน ระดับมากเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ทุก องค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยองค์ ประกอบความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมมี ค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาเป็นองค์ประกอบด้าน บุคลิกภาพและภาวะผู้นำ องค์ประกอบด้านความ สามารถในการปฏิบัติงาน องค์ประกอบด้านทักษะ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี องค์ประกอบด้าน คุณธรรมจริยธรรมและองค์ประกอบด้านความ สามารถทางสติปัญญา มีค่าน้อยที่สุดทั้งนี้อาจเนื่อง มาจากบัณฑิตที่เข้าทำงานในสถานประกอบการมี ความรับผิดชอบงานและการทำงานเป็นทีมเป็นชีวี สิ่งที่ดีสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร สถานประกอบการ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวจะทำให้ องค์กรประสบความสำเร็จในการทำงานตามเป้า

หมายที่ว่างไว้ นอกจากนี้องค์ประกอบด้าน บุคลิกภาพและภาวะผู้นำก็เป็นสิ่งสำคัญและมีความ จำเป็นที่ต้องใช้ในการทำงานร่วมกันในองค์กร บุคคลที่มีบุคลิกภาพและภาวะผู้นำที่ดียอมทำให้คน อื่นมีความเคารพนับถือและย่าเงริงในการทำงาน ร่วมกันส่งผลให้การทำงานราบรื่นและสามารถทำ บรรลุเป้าหมาย รวมถึงความสามารถในการปฏิบัติ งาน ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านความสามารถทาง สติปัญญาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ของบุคคลแต่ละบุคคล หากขาดคุณลักษณะ ประการใดประการหนึ่งไปย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติ งานในองค์กร เช่น หากขาดคุณธรรมจริยธรรมย่อม มีผลให้บุคคลทำงานด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ไม่มีความรับผิด ชอบ ไม่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนมีความ ประพฤติที่ไม่ดีไม่ดูดีในศีลธรรมอันดี มีความเสีย สรลต่อส่วนรวม มีความขยันอดทนในการทำงาน หรือไม่มีทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี จะ ทำให้การสื่อสารข้อมูลระหว่างบุคคลผิดพลาดส่ง ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในองค์กรสอดคล้องกับ งานวิจัยของเอกชัย เหล่าอิสريยกุล (2547) ศึกษา คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากร มนุษย์ตามความต้องการของสถานประกอบการใน เขตจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะ ของบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยสถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่ มีคุณธรรม คุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิตที่ เจ้าของสถานประกอบการต้องการ คือ มีความรู้ ความ สามารถด้านภาษาต่างประเทศ มีความ เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ทำ ตรงต่อเวลา มีความขยันหมั่นเพียรในการ ทำงานสอดคล้องกับวิวัฒนา แจ้งกิจ และคณะ (2554) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับ

อุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตในการจัดการศึกษาของสาขาวิชา อุตสาหกรรมการบริการอาหาร คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์โดยอยู่ในระดับมาก โดยด้าน คุณธรรมจริยธรรมนั้นสถานประกอบการต้องการ บัณฑิตที่มีความประพฤติที่ดี มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นมีความ ตรงต่อเวลา ด้านความรู้มีทักษะด้านการปฏิบัติงาน สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีความรอบรู้ ในสาขาวิชาชีพ ด้านเชื้อปัญญา สามารถวิเคราะห์ สถานการณ์ และประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ ทฤษฎีเพื่อใช้ความคิด การแก้ไขปัญหาอย่าง สร้างสรรค์และตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วแก้ปัญหา เนพะหน้าได้ มีความรู้รอบด้านที่จำเป็นในวิชาชีพ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย ความสามารถในการวางแผนการทำงาน ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการ ทำงานเป็นทีมสอดคล้องกับสุนทรีย์ เข้มวิรัตน์ (2545 : 88-90) ศึกษาลักษณะของผู้สำเร็จการ ศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพนิชการพระนครตามความคาดหวัง ของผู้บริหารสถานประกอบการ มีความพึงพอใจและ ความคาดหวังต่อบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึง พ่อใจในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมสอดคล้องกับ ศิริวรรณ สิริพุทธิชัวรรณ (2547) คุณลักษณะของ บัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัย ทักษะผลการวิจัยพบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยทักษะระดับมากของคุณลักษณะที่ นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมุขย์สัมพันธ์อันดับที่สองด้านความ รับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ นายจ้างมีความ พึงพอใจระดับมากและอันดับที่สามด้านความรู้

ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพนายจ้างมีความ พึงพอใจระดับมาก สำหรับองค์ประกอบอยู่ที่ นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยทักษะมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำและ อุทิศเวลา ความขยันหมื่นเพียรและกระตือรือร้นใน การทำงาน การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของ หน่วยงาน

สรุป

1. องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิตบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาประกอบ ด้วย 6 องค์ประกอบโดยองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลง มาเป็นองค์ประกอบด้านสติปัญญาด้านทักษะการ สื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านความรับผิดชอบ และการทำงานเป็นทีม ด้านความสามารถในการ ปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาความพร้อมและรายละเอียดของคุณลักษณะที่พึงพอใจ ในระดับมาก โดยองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ และการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลง มาด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำด้านความสามารถ ในการปฏิบัติงานด้านทักษะการสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านความ สามารถทางสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. องค์ประกอบด้านความสามารถทางสติ ปัญญาและด้านคุณธรรมจริยธรรมมีผลการประเมิน น้อยที่สุดดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความ สำคัญกับการพัฒนาด้านความสามารถทางสติ ปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม โดยให้ความสำคัญ กับการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนที่มุ่ง เน้นการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา และ

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่บัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีในการทำงานต่อไป

2. มหาวิทยาลัยต่างๆ สามารถนำข้อคำเตือนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถานบันอุดมศึกษาไปใช้ในการประเมินบัณฑิตที่ทำงานในสถานประกอบการได้

3. นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอน การจัดส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมประเด็นความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านความสามารถทางสติปัญญาประเด็นการนำความรู้ทางสาขาวิชาชีพ

ไปใช้ในการประยุกต์ใช้มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการปลูกฝังเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพแก่บัณฑิต อีกทั้งควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนและที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการนำความรู้ทางสาขาวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ในการทำงานมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ที่ได้สนับสนุนทุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรกรต เจริญผล. (2551). คุณลักษณะของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ. วารสารคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. ฉบับที่ 9 เดือนตุลาคม 2551.
- นวีวรรณ แจ้งกิจ และคณะ. (2554). ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ การศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาอุตสาหกรรมการบริการอาหาร. (รายงานการวิจัย) กรุงเทพฯ : คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- พิศนา แรมณี. (2553). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา : กลยุทธ์การสอน. เอกสารประกอบการบรรยาย. กรุงเทพฯ: สำนักธรรมาศาสตร์และการเมือง สำนักบัญชีติดสถานพศิน แต่งจาง และคณะ. (2545). ความพึงพอใจของนายจ้าง ที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษา ปี 2540-2544. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2547). คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณบีการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2554). คู่มือคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ระดับปริญญาตรี. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2555). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมชาติศาสตร์ พ.ศ. 2555. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิริพุทธิไชยวัฒน์. (2547). คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. (รายงานการวิจัย). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). ครอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (*Thai Qualifications Framework for Higher Education*). ในการประชุมเชิงปฏิบัติ เรื่อง “ครอบมาตรฐานคุณวุฒิ : การพัฒนารายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาให้มีคุณภาพ” กรุงเทพฯ : ณ โรงแรมเรดิสันกรุงเทพ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). นโยบายการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย. [อุลสาร]. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สนทยา เขมวิรัตน์. (2545). ศึกษาลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพนมพิชัยการพระนคร. (รายงานการวิจัย) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพนมพิชัยการพระนคร.
- สมบัติ ท้ายเรือทอง. (2552). สกิดิชั่นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา. ก้าวสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สายฝน บูชา. (2550). คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรมและการอาหารอังกฤษเพื่อ การสื่อสารสากลที่พึงประสงค์ตามทัศนะของสถานประกอบการ. (รายงานการวิจัย) ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เสาวนี ใจรักชัย. (2551). ศึกษาความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เอกชัย เหล้าอิสระยกุล. (2547). คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรัฐมนตรีตามความต้องการ ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดสงขลา. (รายงานการวิจัย) สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Donald and Other. (2012). A comparison of the views of college of business graduate and undergraduate students on qualities needed in the workplace. *College Student Journal : Project Innovation* (Alabama).46(2).
- Maryville University. (15 Septembe 2013). *Characteristics of a Maryville Baccalaureate Graduate*. Search from <http://catalog.maryville.edu/content.php?catoid=8&navoid=469>.
- Joreskog K.D and Sorbom D. (1996). *LISREL –User's reference guide*. Chicago : Scientific Software International.